EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 29.10.2012
COM(2012) 630 final

KOMISJONI ARUANNE

EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE
KEMIKAALIDE OHUTU KASUTAMISE ALASE TEABE EDASTAMISE KOHTA

(EMPs kohaldatav tekst)

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE
KEMIKAALIDE OHUTU KASUTAMISE ALASE TEABE EDASTAMISE KOHTA

(EMPs kohaldatav tekst)

Sõnastik

ECHA	Euroopa Kemikaaliamet
CLP-määrus	Määrus (EÜ) nr 1272/2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist
GHS	Kemikaalide klassifitseerimise ja märgistamise globaalne harmoneeritud süsteem
REACH	Määrus (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist

1. Sissejuhatus

Euroopa Liit on loonud süsteemid, mille abil antakse teavet kemikaalide ohtlike omaduste ja nendega seotud kontrollimeetmetekohta − alates 1967. aastast ainete kohta[1] ja alates 1988. aastast[2] segude kohta (mida varem tähistati terminiga „preparaadid”). Teistes riikides kasutati siiski teistsuguseid klassifitseerimissüsteeme, mis ei olnud alati omavahel kooskõlas ja mille puhul oli ühe ja sama keemiatoote jaoks tihti vaja mitut märgistust ja ohutuskaarti.

Seetõttu sätestati 1992. aastal peetud ÜRO keskkonna- ja arengukonverentsil rahvusvaheline mandaat ühtlustada ohuklassifikatsioon 2000. aastaks. Sellest tulenevalt kiideti 2002. aastal heaks kemikaalide klassifitseerimise ja märgistamise globaalse harmoneeritud süsteemi (GHS) esimene versioon, mis avaldati 2003. aastal. Sellest ajast alates on GHSi ajakohastatud iga kahe aasta tagant. GHS on ÜRO süsteem, mille abil tehakse kindlaks kemikaalidega seotud ohud ja teavitatakse kasutajaid nendest ohtudest, kasutades selleks standardseid sümboleid (piktogrammid) ja pakendimärgistusel olevaid lauseid ja ohutuskaarte.

---

[1] Nõukogu 27. juuni 1967. aasta direktiiv 67/548/EMÜ ohtlike ainete liigitamist, pakendamist ja märgistamist käsitlevate õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta, EÜT 196, 16.8.1967, lk 1–98.

[2] Nõukogu 7. juuni 1988. aasta direktiiv 88/379/EMÜ ohtlike preparaatide klassifitseerimist, pakendamist ja märgistamist käsitlevate liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta, EÜT L 187, 16.7.1988, lk 14–30.

CLP on ELi määrus, mis käsitleb keemiliste ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist[3]. Selle määrusega viiakse kemikaalide klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist käsitlevad varasemad ELi õigusaktid vastavusse GHS-ga. CLP-määruse eesmärk on tõhustada inimeste tervise ja keskkonna kaitset ja tagada samaaegselt keemiliste ainete ja segude vaba liikumine ning tõhustada konkurentsivõimet ja innovatsiooni.

CLP-määrus jõustus 20. jaanuaril 2009. Määrusega kehtestati ainete klassifikatsiooni uute eeskirjadega vastavusse viimise tähtajaks 1. detsember 2010. Segude puhul on vastav tähtaeg 1. juuni 2015. Pärast nimetatud üleminekuperioodi asendab CLP-määrus lõplikult varasemad ainete klassifitseerimise, märgistamise ja pakendamise eeskirjad (direktiiv 67/548/EMÜ) ja praegu kehtivad eeskirjad preparaatide kohta (direktiiv 1999/45/EÜ).

CLP-määruse artiklis 34 sätestatakse järgmist:

1. *Hiljemalt 20. jaanuariks 2012 teostab amet uuringu, milles analüüsitakse ainete ja segude ohutu kasutamise alase teabe edastamist üldsusele ning võimalikku vajadust täiendava teabe esitamise järele märgistusel. Uuringu käigus konsulteeritakse pädevate asutustega ja sidusrühmadega ning vastavalt vajadusele tuginetakse selles asjakohastele parimatele tavadele.*

2. *Ilma et see piiraks käesolevas jaotises sätestatud märgistamiseeskirjade kohaldamist, esitab komisjon lõikes 1 nimetatud uuringu alusel Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande ning õigusakti ettepaneku käesoleva määruse muutmiseks, kui see on põhjendatud.*

Euroopa Kemikaaliamet (ECHA) on andnud hinnangu üleeuroopalise Eurobaromeetri küsitluse tulemustele ja riskide tajumist käsitleva täiendava ja sihipärasema uuringu tulemustele. Sellest lähtuvalt avaldas ECHA 20. jaanuaril 2012 oma uuringu tulemused kooskõlas CLP-määruse artikli 34 lõikega 1. Käesolev aruanne on koostatud ECHA uuringu põhjal kooskõlas CLP-määruse artikli 34 lõikega 2.

2. Uuring kemikaalidealase teabe edastamise kohta üldsusele

CLP-määrusega inkorporeeritakse ELi õigusaktidesse ÜRO tasandil kokku lepitud klassifitseerimiskriteeriumid ja märgistamiseeskirjad. Aluspõhimõtted on tegelikud üsna sarnased varasemates ELi õigusaktides esitatud põhimõtetega. Määruses nõutakse, et ettevõtted klassifitseeriksid, märgistaksid ja pakendaksid ohtlikud kemikaalid nõuetekohaselt enne nende turule laskmist.

Vastavalt CLP-määrusele on kemikaalidega seotud ohtudest teavitamine[4] märgistuse vormis peamine viis teavitada üldsust kemikaalide ohutust kasutamisest. CLP-määrusega kehtestatud ohumärgis sisaldab järgmisi elemente:

a) ohupiktogramm (vastavalt CLP-määruse V lisale), mis on graafiline kompositsioon, mis sisaldab sümbolit ja muid graafilisi elemente, et edastada konkreetset teavet asjaomase ohu kohta;

[3] Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1272/2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist, ELT L 353, 31.12.2008, lk 1.

[4] Termin „oht" viitab keemiliste ainete või segude iseloomulikule omadusele mõjuda kahjulikult inimeste tervisele või keskkonnale kooskõlas CLP-määrusega kehtestatud kriteeriumitega.

b) tunnussõna, mis viitab ohu suhtelisele raskusastmele, et hoiatada lugejat võimaliku ohu eest (näiteks „Hoiatus” või „Oht”);

c) hoiatuslause, mis kirjeldab ohtliku aine või segu kasutamisest või kõrvaldamisest tuleneva kokkupuute kahjulike mõjude minimeerimiseks või ennetamiseks soovitatud meetmeid (hoiatuslaused on standardiseeritud ja määratletud CLP-määruse IV lisas);

d) ohulause, mis kirjeldab ohtliku aine või seguga seotud ohtude laadi, sealhulgas vajaduse korral ohumäära (ohulaused on standardiseeritud ja määratletud CLP-määruse IV lisas).

Vastavalt CLP-määruse artikli 34 lõikele 1 teostas ECHA uuringu, milles analüüsitakse ainete ja segude ohutu kasutamise alase teabe edastamist üldsusele ning võimalikku vajadust täiendava teabe esitamise järele märgistusel. Uuring põhines kahel peamisel küsitlusel:

a) 2010. aastal tehtud Eurobaromeetri arvamusküsitlus, millega uuriti, kuidas Euroopa kodanikud saavad aru märgistest ja nendega seotud asjaomastest ohupiktogrammidest. Küsitluses osales üle 26 000 inimese kõikidest liikmesriikidest ja 2011. aastal avaldatud tulemused esindavad 500 miljoni ELi kodaniku seisukohti.

b) 2011. aastal tehtud kvalitatiivne uuring, mille viisid läbi riskide tajumisele, uurimisele ja analüüsimisele spetsialiseerunud Euroopa teadlased, et saada täiendavat teavet avaliku arvamuse ja individuaalsete käitumismudelite kohta. Uuring sisaldas rohkem kui 240 inimesega kolmes liikmesriigis peetud intervjuusid ja selle eesmärk oli teada saada, kuidas inimesed hindavad keemiatooteid ja kuidas need hinnangud on seotud ohutu käitumisega.

20. jaanuaril 2012 edastas ECHA komisjonile aruande „Uuring kemikaalide ohutu kasutamise alase teabe edastamise kohta üldsusele”[5]. Käesoleva aruande järgmistes peatükkides esitatakse kokkuvõte uuringu kõige olulisematest tulemustest, võrreldakse neid rahvusvaheliselt tunnustatud organisatsioonide (ÜRO, UNITAR, jne) sarnaste aruannetega ja jõutakse järeldusele, kas CLP-määruse muutmine on õigustatud või mitte.

3. Kemikaalidealase teabe üldsusele edastamist käsitleva uuringu tulemused

3.1. CLP-määruse kohaste piktogrammide ja teiste märgistuselementide äratundmine ja nendest arusaamine

ECHA uuringu jaoks tehtud küsitlustes toodi välja, et uute ohupiktogrammide äratundmise ja nendest arusaamise tasemed on liikmesriigiti väga erinevad ja üldiselt teatakse vähe keemiatoodete kasutamiseks vajalikest ohutusmeetmetest. Küsitluste kohaselt arvas enamik vastanutest, et neil on kas vähe teavet või ei ole neil piisavalt teavet keemiatoodetega seotud ohtude kohta.

Eurobaromeetri küsitlusest selgus eelkõige, et kogu ELis on levinuimaks tavaks lugeda ohutuseeskirju, kui tahetakse selgusele jõuda keemiatoodete ohtlikkuses. See on leidnud kinnitust kõige ohtlikemaks peetavate toodete puhul, näiteks pestitsiidid ja insektitsiidid (50 % küsitlusele vastanutest loeb enne nende kasutamist alati ohutuseeskirju). Seevastu teiste

[5] Uuringuga saab tutvuda ECHA veebisaidil: http://echa.europa.eu/documents/10162/13559/clp_study_en.pdf

tootekategooriate puhul, näiteks autohooldustooted ja kodumajapidamises kasutatavad detergendid, luges küsitluse kohaselt enne nende kasutamist ohutuseeskirju vähem kui kolmandik vastanutest.

Teise uuringu puhul, mis käsitles riskide tajumist, rõhutati, et riskide tajumise ja ohutu käitumise vaheline korrelatsioon on üsna väike. See tähendab, et riskide tajumine ei ole iseenesest piisav motivatsioon ohutuks käitumiseks. Emotsionaalsel käitumisel ja eelnevatel kogemustel on siin märksa olulisem roll.

ECHA uuringus käsitletud kahe küsitluse vastustest selgub, et inimesed tunnevad hästi ära mõned uued ohupiktogrammid (vt joonis 1), aga teisi mitte.

On oluline meenutada, et paljud CLP-määrusega kehtestatud uued piktogrammid on üsna sarnased varasemates ELi õigusaktides esitatud kehtiva märgistusega. Mõne märgistuse puhul on ainsaks nähtavaks erinevuseks taustavärv (oranž vana märgistuse, valge uue märgistuse puhul) ja kujund (ruut vanadel piktogrammidel, punane romb uutel CLP-määrusega kehtestatud piktogrammidel).

Joonis 1. Uus CLP-määrusega kehtestatud ja vana piktogramm „Tuleohtlikkus", millega inimesed väga hästi tuttavad olid (üle 80 % vastanutest).

Samamoodi saadakse sageli õigesti aru piktogrammidest, millel on sarnane eelkäija (vt joonis 2).

Joonis 2. Uus CLP-määrusega kehtestatud ja vana piktogramm „Lõhkeained", millest inimesed väga hästi aru said (üle 80 % vastanutest).

Ilmselt ei ole üllatus, et inimesed ei tunne sageli uusi CLP-määrusega kehtestatud piktogramme, millel ei ole varasemates ELi õigusaktides kehtestatud eelkäijaid, või ei mõisteta nende sisu (vt joonis 3).

Joonis 3. Uus CLP-määrusega kehtestatud piktogramm „Tõsine terviseoht", mida varem ei esinenud ja mille inimesed harva ära tundsid ja mille tähendusest harva aru saadi (vastavalt 20 % ja 12 % vastanutest).

Mõnedel juhtudel saadi siiski üllatavaid tulemusi:

- Uus hüüumärgiga piktogramm (vt joonis 4) oli tuttav 59 %-le küsitletutest, hoolimata asjaolust, et sellel puudus ELi süsteemis sarnane eelkäija. Selle piktogrammi tähendus (terviseoht)[6] oli mõistetav siiski ainult 11 %-le küsitletutest.
- Piktogrammi „pealuu ja ristatud sääreluud" (vt joonis 5) tähendus oli mõistetav ainult ühele kolmandikule küsitletutest, sellal kui muude uuringute puhul on täheldatud märksa kõrgemat arusaamise taset[7].

Joonis 4. Uus CLP-määrusega kehtestatud piktogramm „Terviseoht", mis oli tuttav 59 %-le küsitletutest, aga millest sai aru ainult 11 % küsitletutest.

[6] Arvatakse, et selle sümboli äratundmine on tingitud asjaolust, et inimesed puutuvad hüüumärgiga kokku erinevates kontekstides, näiteks liiklusmärkide puhul.

[7] Keskkonnauuring 108 (2008) 419−427 ja **Hispaania** Riikliku Tarbijainstituudi projekt „Tooteohutus. Piktogrammide ohutus ja ohtlikkus" 2011. Tuleb siiski märkida, et ECHA uuringus küsiti tarbijatelt otse piktogrammide tähendust ja neile ei antud võimalike valikute loetelu, mida võidi teha teiste uuringute puhul.

Joonis 5. Uus CLP-määrusega kehtestatud ja vana piktogramm „Äge mürgisus", millest said aru vähesed vastanud (33 %).

Tunnussõnade osas selgus Eurobaromeetri küsitluse põhjal, et enamiku ELi kodanike jaoks on sõnal „oht" üldiselt tugevam tähendus kui sõnal „hoiatus". Mõnes liikmesriigis saadi siiski erinevad tulemused, mis näitab, et tunnussõnade standardiseerimine ja tõlkimine 27 ELi liikmesriigi jaoks on jätkuvalt keerukas ülesanne.

Ohulausete ja hoiatuslausete mõistmise kohta ei ole otseseid tulemusi esitatud. Kuna nimetatud laused on ohtudest teavitamisel olulised, siis peaks ohu- ja hoiatuslausetest arusaamise taset hindama täiendavate küsitluste käigus.

3.2 Teadlikkuse tõstmise ja koolitusvajadus

CLP-määrusega kehtestatud piktogrammide äratundmise ja arusaamise tasemete puhul ilmnes selgelt, et on vaja rakendada meetmeid teadlikkuse tõstmiseks eesmärgiga parandada uute CLP-määruse kohaste märgistuste äratundmise ja neist aru saamise üldist taset.

Tuleb siiski märkida, et uus märgistus on praegu kohustuslik ainult keemiliste ainete puhul, kuid enamik inimestele müüdavatest keemiatoodetest kujutavad endast tegelikult segusid, mille suhtes kohaldatakse CLP-määrust alates 1. juunist 2015. Sellest hoolimata on oluline tõsta üldist teadlikkust ja parandada arusaamist ohumärgistusest ja sellega seotud ohutusmeetmetest.

ECHA uuringu tulemuste kohaselt peab teadlikkuse tõstmise meetmete puhul võtma arvesse ohutajumise mudeleid teatavas riigis ja need meetmed peaksid olema suunatud nii üldsusele kui ka konkreetsetele huvirühmadele, näiteks perekondadele, üheliikmelistele leibkondadele, õpilastele jne, ja kasutama erinevaid õppevahendeid (veebilehed, brošüürid, audiovisuaalsed materjalid jne).

Õigupoolest tajutakse teatud keemiatoodetega seotud ohte eri liikmesriikides väga erinevalt ja see kehtib ka ühe ja sama liikmesriigi erinevate rahvastikurühmade puhul. Seega peab teavitus- ja teadlikkuse tõstmise meetmete puhul rakendama erinevate sihtrühmade puhul erinevaid lähenemisviise, võttes arvesse keelebarjääre ja asjaomaseid teavituskanaleid, näiteks nutirakendused ja sotsiaalmeedia.

Nimetatud meetmed peaksid üldisemalt olema suunatud järgmisele:

- avalikkuse teadmiste värskendamine seoses uute piktogrammide ja tunnussõnadega / piktogrammide ja tunnussõnade avalikkusele tutvustamine;

- inimesi julgustatakse lugema märgistust ja tutvuma teadlikkuse tõstmiseks piktogrammide, ohu- ja hoiatuslausetega;
- inimesi teavitatakse kahjulike toodete väärkasutuse võimalikest tagajärgedest, et vähendada petlikku ohutustunnet.

Teadlikkuse tõstmise meetmed tuleb kavandada vastavalt asjaomaste riiklike ja erasektori asutuste institutsioonilisele suutlikkusele ja olemasolevatele ressurssidele. Neid meetmeid tuleb samuti kohandada erinevate keskkondadega selliselt, et kasutatakse sihtotstarbelisi sõnumeid näiteks müügikohtades, avalikes kohtades, koolides või kodudes.

Üks kõige haavatavam sihtrühm on tõenäoliselt lapsed, keda peab hoolikalt teavitama toodetega seotud ohtudest. Tuleb koostada vastavad õppematerjalid, mida saab koolides laiali jagada. Mõnes liikmesriigis on sellega juba algust tehtud[8].

Nii uuringu ettevalmistamisel kui ka läbiviimisel toetus ECHA oma 2008. aasta sügisel loodud riskidest teavitamise võrgustikuga (RCN) peetud põhjalikele konsultatsioonidele. Selle võrgustiku üheks ülesandeks on luua mehhanism, mille abil vahetada teavet, kogemusi, juhtumiuuringuid ja häid tavasid nende vahel, kes vastutavad riskidest teavitamise koordineerimise eest REACH-määruses nimetatud pädevates asutustes ja ECHA-s. Seega võib kõnealune võrgustik aidata oma liikmetel teavitada üldsust kemikaalidega seotud riskidest ja nende ohutust kasutamisest ja vältida riigiasutuste vastukäivaid sõnumeid ning kehtestada riskidest teavitamise parimad tavad.

Lisaks on ECHA-l regulaarsed kontaktid liikmesriikide pädevate asutuste ja nende CLP-määruse ekspertidega ja tihedad suhted riiklike CLP nõuandekeskustega (riiklike REACH ja CLP nõuandekeskuste HelpNet võrgustike kaudu). Seega on agentuuril head võimalused toetada ja koordineerida CLP-määrusega seotud teadlikkuse tõstmise meetmeid.

3.3. Toote välimus ja märgistusel esitatud ohuteave

ECHA uuringust selgus, et keemiatoote ohte käsitlevad sõnumid, mis on esitatud otseselt või kaudselt toote pakendil, võivad kaaluda üles CLP-määrusega kehtestatud märgistusel sisalduvad sõnumid. Näiteks võivad ohtude tajumist märkimisväärselt mõjutada järgmised asjaolud:

- pakendi kuju ja värv (st punased/mustad värvid versus rohelised/valged värvid);
- nn „süütusega" seotud visuaalsete elementide esinemine tootel (näiteks lapse, ema, lille, puu vms pilt);
- kaubamärgi äratundmine ja tunnustamine;
- arusaam, et toode on pigem „looduslik" kui tööstuslik erinevate visuaalsete elementide tõttu (metsloomi, metsa jms kujutav taust).

ECHA uuringus soovitatakse innustada tööstusharu viima toote välimus ja pakend paremini kooskõlla märgistusel oleva ohutusteabega, kasutama ära erinevaid käitumist mõjutavaid tegureid, et tõhustada märgistusel esitatud sõnumit, ja seega edendama tarbijate ohutut

[8] ECHA riskidest teavitamise võrgustik kujutab endast institutsioonide vahelist foorumit liikmesriikide kogemuste vahetamiseks kemikaalide ohutust kasutamisest teavitamise valdkonnas http://echa.europa.eu/en/web/guest/about-us/partners-and-networks/risk-communication-network

käitumist. ECHA uuringu kohaselt ei tohiks atraktiivne pakend mõjuda õigupoolest tarbijale selliselt, et ta jätab tähele panemata hoiatused, mis on CLP-määruse alusel muudetud kohustuslikeks, või suhtub neisse liiga kergekäeliselt.

Seetõttu võivad jõupingutused, mille eesmärk on viia pakendi välimusest tulenevad, tootega seotud ohte käsitlevad sõnumid vastavusse märgistuse sisuga, olla heaks vahendiks teadlikkuse tõstmisel ja kemikaalide ohutu kasutamisega seotud käitumisharjumuste parandamisel. Asutused, tootjad ja turustajad võivad riikliku ja erasektori vabatahtlike ühismeetmete abil püüda toetada iseregulatsiooni seoses eespool nimetatuga (tuleb märkida, et juba on käimas mõned algatused, kus tööstusharu on korraldanud teabekampaaniaid kasutajate teadlikkuse tõstmiseks ja nende toodete ohutu kasutamise toetamiseks[9]).

Lõpuks tuleks veel arvesse võtta, et varasematest uuringutest, mis käsitlevad tarbijate arusaamist ohuhoiatustest, on selgunud, et kui pakendil on esitatud liiga palju teavet võimalike ohtude kohta, võib tarbijate tähelepanu hajuda[10]. Seevastu konkreetsetele ohtudele keskenduvad hoiatused (näiteks piktogrammid) võivad suurendada tähelepanelikkust ja seega tõhustada tarbijate kaitset.

Seetõttu peaks märgistusele esitatavate nõuete võimalike muudatuste puhul keskenduma pigem sisu lihtsustamisele ja kujunduse parandamisele, mitte kavandama täiendava teabe lisamist.

3.4. Uus analüüs pärast 2015. aastat

Mõlemad eespool nimetatud küsitlused pakkusid tagasisidet olulisemate riskidest teavitamisega seotud elementide ja CLP-määruse kohaste piktogrammide äratundmise või nendest arusaamise (või arusaamatuks jäämise) kohta. Nendest tulemustest selgub, et mõnesid ohupiktogramme ei teata peaaegu üldse ja neist ei saada ka aru.

See ei ole üllatav, võttes arvesse, et CLP-määruse III ja IV jaotise sätted, mis käsitlevad ohtudest teavitamist märgistusel ja pakendamist, jõustusid üksikainete osas alles 1. detsembril 2010 (vt CLP-määruse artikkel 62).

Peale selle on enamik tarbijate poolt tarbitavatest kemikaalidest tegelikult erinevaid aineid sisaldavad segud. CLP-määruse sätted muutuvad segude suhtes kohustuslikeks alles alates 1. juunist 2015. Üleminekuperioodil kohaldatakse jätkuvalt varasemat segude märgistuse ja ohupiktogrammide süsteemi (direktiiv 1999/45/EÜ). Seega näevad keemiatooteid ostvad tarbijad ka edaspidi peamiselt vanu piktogramme.

Kuna CLP-määruse artikli 34 lõikes 1 on tähtajaks kehtestatud 20. jaanuar 2012, pidi ECHA uuringu tegema mõnevõrra enneaegselt, kui Eurobaromeetri küsitlus oli parajasti käimas (2010. aasta novembrist detsembrini) ja üldsus oli uute ohupiktogrammidega tegelikkuses väga vähe kokku puutunud. Kui 2011. aasta juulis korraldati kvalitatiivne uuring täiendava teabe kogumiseks, oli kohustus kasutada CLP-määrusega kehtestatud piktogramme ainete märgistusel ja pakenditel olnud jõus vähem kui aasta aega ning segusid märgistati enamasti üksnes vastavalt varasematele õigusaktidele.

---

9 http://www.cleanright.eu/

10 Märgistuse arusaadavust käsitlev uuring vastavalt direktiivile 88/379/EMÜ ohtlike preparaatide kohta, 1999, Euroopa Komisjoni peadirektoraat III; UN GHS läbivaadatud 4. trükk, 2012, 5. lisa „Tarbekaupade märgistamine kahju tekkimise tõenäosuse alusel".

Seetõttu tundub asjakohane hinnata hiljem uuesti Euroopa kodanike arusaamise taset, kui nad on piktogrammidega juba rohkem kokku puutunud, eelistatavalt pärast seda, kui CLP-määrusega kehtestatud piktogrammid on muutunud ka segude osas kohustuslikeks. CLP-määrusega kehtestatud piktogrammide mõju ELi kodanike käitumisele ja piktogrammidest arusaamist tuleks uuesti analüüsida pärast 2015. aasta juunikuud.

4. Kokkuvõte

Võttes arvesse vastavalt CLP-määruse artikli 34 lõikele 1 tehtud ECHA uuringu tulemusi ja teisi samateemalisi uuringuid, ei ole soovitav teha muudatusi CLP-määrusega kehtestatud piktogrammidesse, kuna on otstarbekam lasta üldsusel harjuda uue ülemaailmse süsteemiga ja parandada järjepidevalt üldist teadlikkust kemikaalidega seotud ohtudest ning eelkõige toetada kodumajapidamises kasutatavate kemikaalide ohutumat kasutamist.

Võttes arvesse, et CLP-määrusega kehtestatud piktogrammide kavandatav muutmine nõuaks uusi läbirääkimisi ÜRO mitmepoolselt kehtestatud asjaomaste GHS sätete üle, ei ole märgistuse muutmisest hetkel mingit kasu. Selle asemel peaks käesoleval etapil pöörama peatähelepanu teadlikkuse tõstmisele ja teadmiste suurendamisele.

Seetõttu on komisjon arvamusel, et seadusandliku ettepaneku esitamine CLP-määruse muutmiseks ei ole praegu õigustatud ja soovitab järgmist:

- tuleb valmistada ette ja rakendada teadlikkuse tõstmise meetmeid, et edendada kemikaalide ohutut kasutamist ELi kodanike hulgas, mida koordineeritakse/toetatakse ECHA riskidest teavitamise ja nõustamiskeskuste võrgustike kaudu. Oleks soovitav seda teha enne tähtaega, millest alates hakatakse keemiliste segude osas kohaldama märgistuskohustusi (1. juuni 2015);
- tootjaid ja importijaid võiks õhutada viima toodete välimus ja pakendid suuremasse kooskõlla märgistusel esitatud ohutusalase teabega;
- tuleks toetada ainete ja segude märgistuste sisu lihtsustamist ja kujunduse parandamist (näiteks anda täiendavaid nõuandeid teatud teabe väljajätmise ja eelisjärjekorra kohta);
- pärast 1. juunit 2015 tuleb ainete ja segude ohutust kasutamisest arusaamist täiendavalt analüüsida (samuti peaks käsitlema ohu- ja hoiatuslauseid).